

Til

Introduktion til personindkomst- og årsbaserede klassifikationsvariable efter 2013 definitionerne

Indkomstbegreber, databrud og variabeloversigt personindkomst 2013 version

1	Hvad er indkomst? _____	2
1.1	Indkomst i alt _____	2
1.2	Disponibel indkomst _____	2
2	Større databrud i indkomst- og skattevariablene _____	3
2.1	Analyseperioder _____	4
2.2	De større databrud og deres betydning _____	5
3	Variabeloversigt indkomster og skatter _____	6
4	Formuevariable _____	9
5	Årsbaserede klassifikationsvariable _____	10
6	Pensionsindbetalinger _____	11
7	Hævede pensioner _____	11

1 Hvad er indkomst?

Ved årets indkomst forstår man de penge samt værdien af de goder, som er erhvervet i løbet af året og som personen eller familien kan forbruge, uden at forringe deres formue.

Der er i indkomstopgørelserne ikke taget hensyn til de indkomster, der undrages skattevæsenet. I sagens natur ved vi ikke meget om disse skatteunddragelser, men umiddelbart synes nogle erhverv bedre "egnede" end andre til at sikre sig disse typer af indkomster. Det er desuden tænkeligt, at holdningen til skatteunddragelse, og dermed også omfanget af sort arbejde, kan variere med demografiske variable vedrørende alder, geografi, år m.m.

Indkomstoplysningerne stammer hovedsageligt fra skattesystemet, og der skelnes overordnet mellem de tre indkomsttyper:

- Erhvervsindkomst
- Overførselsindkomst
- Formueindkomst.

Erhvervsindkomst omfatter løn og overskud af selvstændig virksomhed, overførselsindkomst omfatter bl.a. pensioner, dagpenge og andre indkomster fra offentlige myndigheder, og formueindkomst omfatter renter og andet afkast af kapital.

1.1 Indkomst i alt

"Indkomst i alt" er alle de indkomster en person har skaffet sig i løbet af året, og som fordeles på forbrug, skatter og opsparing.

1.2 Disponibel indkomst

Lejere af bolig har en udgift til leje af boligen. Boligejere har ikke denne udgift, men de har ofte renteudgifter af boliglån. Disse renteudgifter kan ikke skelnes fra andre renteudgifter. Til brug for sammenligningen af boligejeres og lejerers indkomst til forbrug og opsparing, er det derfor valgt at beregne en leje af egen bolig, som lægges til boligejernes indkomst, samt at trække alle renteudgifter og skatter mv. fra.

Beregning af disponibel indkomst

Ud over renteudgifter, skat og arbejdsmarkedsbidrag fratrækkes underholdsbidrag også i beregningen af den "disponible indkomst". Personer, der er pålagt at betale underholdsbidrag, kan ikke undgå at betale disse og vil således aldrig selv kunne disponere over dette beløb. Derimod reduceres indkomsten ikke med udgifter vedrørende a-kasse, fagforening, transport og andre ligningsmæssige fradrag, da personerne i en vis udstrækning selv kan vælge, om de vil afholde disse udgifter.

Tilsvarende er bidrag til privattegnede pensionsordninger ikke fratrukket, da det er frivilligt. Indbetalinger på arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger indgår derimod ikke i nogen af indkomstbegreberne, da disse beløb normalt ikke er til rådighed. Arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger indeholder ekstra frivillige indbetalinger - disse indbetalinger kan ikke skelnes fra de overenskomstbestemte (tvungne) indbetalinger på arbejdsgiveradmi-

nistrerede pensionsordninger. Dvs. at frivillige pensionsindbetalinger via arbejdsgiveradministreret pensionsordning fratrækkes i indkomsten.

Disponibel indkomst= indkomst i alt + lejeværdi af egen bolig – renteudgifter – skat - underholdsbidrag
--

2 Større databrud i indkomst- og skattevariablene

Høj kvalitetsdatasættet tager udgangspunkt i de begreber, der anvendes i Danmarks Statistiks personindkomststatistik fra og med 2013. En del af disse variable har det været muligt at føre tilbage til 1987 – dog for en dels vedkommende med databrud, jf. dokumentationen for de enkelte variable. Fx har variabelen ERHVERVSINDK_13¹ (løn i alt, nettooverskud af selvstændig virksomhed og arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer) databrud i 1994. Variablen HONNY (arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer) B-skattepligtig indkomst (honorar for foredrag og konsulentarbejde for personer uden selvstændig virksomhed) eksisterer først fra 1994.

Kilden til indkomstvariablene er skatteregistre suppleret med arbejdsmarkedsregistre og sociale registre. Ændringer i lovgivningen, herunder først og fremmest ændringer i skattelovgivningen, fører til databrud i indkomstvariablene. Hertil kommer ændringer i variablene som følge af tilføjelse af nye oplysninger og justeringer af opgørelsesmetode.

¹ Variabeldefinitioner, se side 7 og 8

2.1 Analyseperioder

- 1994 - Omfatter analyseperioden 1994 og senere år. Der er kun mindre databrud i indkomstvariablene, jf. afsnit 2.2.
- 1987-1993 Perioden 1987-1993 er forholdsvis stabil, når det gælder indkomstvariablene. Der er skattereformen fra 1987, som gradvis indføres frem til 1994. Den disponible indkomst påvirkes af skattereformen, da værdien af rentefradraget gradvist reduceres (i mindre grad for selvstændige), og selvstændigt erhvervsdrivende får mulighed for at udskyde og reducere skatten. Det er ikke et databrud, men en afspejling af faktiske ændringer.
- 1987-efter 1993 Indeholder analyseperioden både "år 1993 og tidligere år" samt "år 1994 og senere år", skal man være opmærksom på, at der er databrud. Social pension og kontanthjælp hæves fra og med 1994 og samtidig indgår disse indkomster i skatteberegningen fra og med 1994. Dvs. at både indkomster og skat inkl. arbejdsmarkedsbidrag hæves for personer med disse indkomsttyper. Modsat sænkes både dagpengenes størrelse og den samlede skat heraf, da der ikke skal betales arbejdsmarkedsbidrag af dagpengene, og skat ekskl. arbejdsmarkedsbidrag sænkes. Den disponible indkomst (indkomst efter betalte renter og skatter) kan sammenlignes for årene før 1994 og fra og med 1994. Dog skal man være opmærksom på, at før 1994 er kontanthjælpen for par lagt til indkomsten hos den person i familien, der har størst skattepligtig indkomst (før 1994 var kontanthjælpen en familieydelse, herefter en personlig ydelse). Endvidere ændres opgørelsen af lejeværdi af egen bolig fra og med 1994, hvilket giver et fald i lejeværdierne.
- Analyseperiode inkl. årene 1980-1986 Indkomstvariablene efter 2013-definitionerne er ikke ført tilbage før 1987, da en af de væsentligste ændringer i forbindelse med revisionen af indkomstbegreberne i 2013 er, at selvstændigt erhvervsdrivendes indkomst fratrækkes virksomhedsrenteudgifter og tillægges renteindtægter og andre kapitalindkomster i virksomheden. Disse oplysninger haves ikke før 1987.
- Indgår selvstændigt erhvervsdrivende ikke i populationen, kan man uden problemer bruge variabelen PERINDKIALT for perioden 1980 - 1986 og variabelen PERINDKIALT_13 for perioden efter 1986, jf. dog nedenstående. Er man alene interesseret i det beløb, der er til forbrug og opsparing, så kan man for hele populationen bruge variabelen DISPON_NY for perioden 1908-1986 og variabelen DISPON_13 for perioden efter 1986, jf. dog også her nedenstående.
- Inddrages årene før 1987 i analyserne, skal man endvidere tage højde for:
- **før 1983** er alle formueindkomster for ægtefæller lagt til hos manden.
 - De skattefrie indkomster boligstøtte, børnetilskud og familieydelse samt skattefrit tillæg til førtidspensionister indgår først i indkomstvariablene fra og med **1984**.
 - Lejeværdi af egen bolig indgår ligeledes først fra 1984 i indkomstbegreberne, og i perioden **1984 til 1986** er denne lig nul for selvstændigt erhvervsdrivende og personer med udenlandsk indkomst.

2.2 De større databrud og deres betydning

2002 Fra **2002** inkluderes skattefri kontanthjælp, varmhjælp til pensionister og beregnet modtaget skattefri del af børnebidrag. Opgørelsesmetoden ændres, jf. dokumentet ”Dannelse af indkomstregister og databrud 2001-2002_ver5.doc.” på <http://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/Dokumentation/hoekvalitetvariable/personindkomster> Skattefri kontanthjælp ligger i variabelen KONTANTHJ_13 og varmhjælpen til pensionister ligger i variabelen FOLKEFORTID_13² og skattefri del af børnebidrag ligger i variabelen RESUINK_13 i indkomsterne **fra og med 2002**. Alle tre ydelser indgår i PERINDKIALT_13 og DISPON_13.

1994 Fra **1994** hæves satser for kontanthjælp og gøres samtidig skattepligtige. Samtidig fjernes det særlige skattefradrag for pensionister, til gengæld hæves satser for folke- og førtidspension. Beregningen af lejeværdi af egen bolig ændres (beløbet reduceres). Arbejdsmarkedsbidrag indføres. Det bevirker, at variablerne OFF_PENS_EFTLON_13 og FOLKEFORTID_13 stiger fra 1994. Variablerne OFF_OVERFORSEL_13, PERSONINDK og PERINDKIALT_13 stiger for modtagere af sociale pensioner og kontanthjælp, men falder for dagpengemodtagere. Samtidig stiger de samlede skatter mv. for modtagere af sociale pensioner og kontanthjælp, men falder for dagpengemodtagere i variabelen SKATMVIALT_13.³

SKATTOT_13 sænkes for erhvervsaktive, da en del af de samlede skatter mv. nu udgøres af arbejdsmarkedsbidraget, ARBIDMVALM. Skatterne hæves for kontanthjælpsmodtagere og pensionister i forbindelse med det førømtalte løft i disse overførselsindkomster. Ændringerne i variabelen DISPON_13 er meget mindre end i de øvrige variable, da den er lig med indkomster minus skatter, arbejdsmarkedsbidrag og renteudgifter.

Fra 1994 går kontanthjælpen fra at være en familieydelse (lagt til hos den ægtefælle, der har højest skattepligtig indkomst) til at være en personydelse. Dvs., at for en del par med kontanthjælp vil kontanthjælpen fra 1993 til 1994 flytte fra den ene ægtefælle til den anden. Det påvirker variablerne:

OFF_OVERFORSEL_13, PERSONINDK, PERINDKIALT_13 og DISPON_13

1991 Fra **1991** beskattes aktieindkomster særskilt, og skal for en del personers vedkommende ikke indberettes. Betydningen heraf reduceres kraftigt i 1999 og reduceres yderligere fra 2001. Aktieindkomsterne indgår i variablerne FORMUEINDK_BRUTTO, PERINDKIALT_13 og DISPON_13.

Fra 1991 ligger tjenestemandspension (QTJPENS) og andre privatpensioner (QANDPENS) i egne variable. Fra 1987 til 1990 ligger disse pensioner i RESUINK_13.

Oktober 1990 Fra **oktober 1990** hæves revalideringsydelsen og gøres skattepligtig. Den indgår i variablerne, PERINDKIALT_13 og DISPON_13.

1988 Fra **1988** er den del af børnebidraget, der udgøres af normalbidraget (størstedelen), skattefri for børn under 18 år. Det bevirker, at denne indkomst ikke

² Se variabeldefinitioner på side 7 og 8

³ Variabeldefinitioner se side 7 og 8.

indgår i indkomstopgørelserne fra 1988 og til 2001. Fra 2002 er den skattefrie del af børnebidraget imputeret af Danmarks Statistik. Børnebidraget (som indkomst) ligger i variabelen RESUINK_13 før 1988 og efter 2001. Variablen RESUINK_13 indgår i variablene PERSONINDK, PERINDKIALT_13 og DISPON_13.

1987 og før - de gamle variable

1987 Fra 1987 beregnes lejeværdi af egen bolig for alle ejerboliger. Det giver en stigning i PERINDKIALT, SAMLINK_NY, PERSAMLINKNETRENT_NY og DISPON_NY for selvstændige. Skattereformen opdeler indkomsterne skattemæssigt i erhvervs- og overførselsindkomster (personlig indkomst) og i kapitalindkomster; nedsættelsen af skatten som følge af renteudgifterne formindskes. Skattemæssigt indføres nye ordninger for selvstændigt erhvervsdrivende: De får mulighed for stadigvæk at få fuldt fradrag for (nu kun en del af) virksomhedsrenteudgifterne og for skattemæssigt at flytte en del af indkomsten til et senere år. Disse ændringer påvirker SKATTOT_NY og DISPON_NY.

1984 Fra 1984 indgår de skattefrie ydelser vedr. boligydelse, børnetilskud og skattefrie tillæg til førtidspensionister. Det øger variablene DISPON_NY, PERSONINDK, PERINDKIALT, SAMLINK_NY. Det skattefrie tillæg til førtidspensionister (TILBTOT) ligger også i variablene QPENSNY og QPENSIALT⁴.

Der imputeres en lejeværdi af egen bolig fra 1984 (- dog med undtagelse af personer med udvidet selvangivelse, udenlandsk indkomst og/eller selvstændig erhvervsdrivende, da vi ikke har oplysninger om disse personers boligværdi). Det øger variablene DISPON_NY, SAMLINK_NY, PERSAMLINKNETRENT_NY og FORMUEINDK_NY.

1983 Fra 1983 er alle formueindkomster og -udgifter (renteindtægter og -udgifter, aktieudbytter m.m.) lagt til hos den person i familien, der har indkomsten. Før 1983 registrerede SKAT for par disse indkomster hos manden.

3 Variabeloversigt indkomster og skatter

I tabel 1-3 nedenfor er i oversigtsform vist sammenhængen mellem variablene i indkomststatistikens 2013 begreber.

I **tabel 1** er i første kolonne angivet variabelens navn og i anden kolonne en kort beskrivelse af variabelen. I kolonne tre er angivet et nummer for variabelen, og i kolonne fire ”formel ud fra nr.” er med variabelnummer angivet, hvilke andre variable den enkelte variabel evt. kan dannes ud fra. Fx er variabelen

ERHVERVSINDK_13 dannet ud fra summen af variablene nr. 4,5 og 6:

$ERHVERVSINDK_{13} = LOENMV_{13} + NETOVSKUD_{13} + HONNY$

I sidste kolonne er angivet den periode, hvor variabelen eksisterer, eller den periode, hvor formelen i fjerde kolonne gælder.

⁴ Se variabeldefinitioner på side 7 og 8.

Tabel 1 Sammenhæng mellem indkomstvariable

Variabelnavn	Variabelbeskrivelse	Nr.	Formel ud fra nr.	Periode
DISPON_13	Disponibel indkomst	1	2+30-31-32-35	Fra 1987
PERINDKIALT_13	Indkomst i alt før skatter mv.	2	3+7+22+26+29	Fra 1987
ERHVERVSINDK_13	Erhvervsindkomst	3	4+5+6 4+5	Fra 1994 1987-1993
LOENMV_13	Løn	4		Fra 1987
NETOVSKUD_13	Virksomhedsoverskud	5		Fra 1987
HONNY	Arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer	6		Fra 1994
OFF_OVERFORSEL	Offentlige overførsler	7	8+14+19	Fra 1987
DAGPENGE_KONTANT	Dagpenge og kontanthjælp i alt ()	8	9+10+11+12+13 9+10+13+ kontanthjælpsydelse	Fra 1994 1987-1993
ARBLHUMV	Arbejdsløshedsdagpenge mv.	9		Fra 1987
OVRIG_DAGPENGE_AKAS_13	Øvrige dagpenge fra A-kasser	10		Fra 1987
KONTANTHJ_13	Kontanthjælp	11		Fra 1994
OVRIG_KONTANTHJALP_13	Aktiverings-, ledigheds- og revalideringsydelse mv.	12		Fra 1994
SYG_BARSEL_13	Syge og barselsdagpenge, ekskl. refusion til arbejdsgiver	13		Fra 1987
OVRIG_OVERFORSEL_13	Øvrige overførsler	14	15+16+17+18	Fra 1987
STIP	Statens uddannelsesstøtte	15		Fra 1983
KORSTOETT	Boligstøtte	16		Fra 1984
KORYDIAL	Børnefamilieydelse	17		Fra 1994
GRON_CHECK	Grøn check	18		Fra 2010
OFFPENS_EFTLON_13	Offentlige pensioner	19	20+21	Fra 1987
QEFTLON	Efterløn og fleksydelse	20		Fra 1987
FOLKEFORTID_13	Folke- og førtidspension	21		Fra 1987
PRIVAT_PENSION_13	Private pensioner()	22	23+24+25 24	Fra 1991 1987-1990
QTJPENS	Tjenestemandspension	23		Fra 1991
QTILPENS	ATP pension	24		Fra 1987
QANDPENS	Arbejdsmarkeds- og privatpensioner (Rate og Livrente)	25		Fra 1991
FORMUEINDK_BRUTTO	Formueindkomst, brutto (27+28)	26	27+28	Fra 1987
QRENTIND	Renteindtægt	27		Fra 1987
PEROEVRIGFORMUE_13	Øvrig formueindkomst (Aktieindkomst mv.)	28		Fra 1987
RESUINK_13	Anden personlig indkomst	29		Fra 1987
LEJEV_EGEN_BOLIG	Lejeværdi af egen bolig	30		Fra 1987
RENTUDGPR	Renteudgifter	31		Fra 1987
SKATMVIALT_13	Skat mv. ()	32	33+34 33	Fra 1994 1987-1993
SKATTOT_13	Indkomstskat	33		Fra 1987
ARBBIDMVALM	Arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsopsparing	34		Fra 1994
UNDERHOL	Betalt underholdsbidrag	35		Fra 1980
FAMAEKVIVADISP_13	Ækvivaleret disponibel indkomst			Fra 1987
EJD_SKAT_EJER_BOLIG	Ejendomsskat (grundskyld), boligejere			Fra 2010
EJD_SKAT_LEJER_BOLIG	Ejendomsskat (grundskyld), lejere			Fra 2010
QSPLINDK	Skattepligtig indkomst			Fra 1980

I **tabel 2** er listet de indkomstvariable i højkvalitetsdatasættet, som ikke er listet i tabel 1. I første kolonne står variabelnavn, og i anden kolonne er variabelen kort beskrevet. I tredje kolonne er angivet den periode, hvor variabelen eksisterer, og i fjerde kolonne er angivet, hvilken variabel fra tabel 1 variabelen indgår i (fx er PERSONINDK en del af PERINDKIALT).

Tabel 2 Øvrige indkomstvariable i højkvalitetsdatasæt (heraf af variabel i tabel 1)

Variabelnavn	Variabelbeskrivelse	Periode	Variabel fra tabel 1 Variablen indgår i
PERSONINDK	Personindkomst i alt uden formueindkomst	Fra 1980	PERINDKIALT
DELPENS	Delpension	1988-2006	QPENSNY
TILBTOT	Tillæg til førtidspensionister	Fra 1984	QPENSNY
QPENSPRI	Udbetalinger fra arbejdsmarkedspensioner inkl. private pensioner	Fra 1991	QANDPENS (næsten udelukkende QPENSPRI)
QBISTYD2	Kontanthjælps-, aktiverings- og revalideringsydelse	Fra 1994	DAGPENGE_KONTANT_13
QIVARK	Iværksætter- og etableringsydelse	1988-2000	OVRIG_DAGPENGE_AKAS_13

I **tabel 3** er listet de skattevariable i højkvalitetsdatasættet, som ikke er listet i tabel 1. I første kolonne står variabelnavn; i anden kolonne er variabelen kort beskrevet; i tredje kolonne er angivet den periode, hvor variabelen eksisterer, og i fjerde kolonne er angivet, hvilken variabel fra tabel 1 variabelen indgår i (fx er BUNSKA en del af STSKAT).

Tabel 3 Øvrige skattevariable i højkvalitetsdatasæt

Variabelnavn	Variabelbeskrivelse	Periode	Variablen indgår i dannelsen af:
STSKAT	Skat til staten	Fra 1980	SKATTOT_13
Heraf: BUNSKA	Heraf Bundskat	Fra 1994	
MLLSKA	Mellemskat	1994-2009	
TOPSKA	Topskat	Fra 1994	
ST22PCT	22 pct. skat	1987-1993	
ST6PCT	6 pct. skat	1987-1993	
ST12PCT	12 pct. skat	1987-1993	
EJVSKA	Ejendomsværdiskat	Fra 2000	SKATTOT_13
KMSKAT	Kommuneskat	Fra 1980	SKATTOT_13
AMTSSK	Amtsskat	1980-2006	SKATTOT_13
SUNDHEDSBIDRAG	Sundhedsbidrag	Fra 2007	SKATTOT_13
KISKAT	Kirkeskat	Fra 1980	SKATTOT_13
QHVIRKSK	Foreløbig betalt skat tidligere år af beløb hævet i virksomhedsordning	Fra 1980	SKATTOT_13
SLUTBID	Arbejdsmarkedsbidrag	Fra 1994	ARBBIDMVALM
DSPSUM	Særligt pensionsbidrag	1998-2003	ARBBIDMVALM
ARBFORS	Fradrag vedr. faglig kontingent og bidrag til A-kasse og efterløn	Fra 1984	FRADRAG
Heraf: INDBEFT	Heraf efterlønsbidrag	Fra 1999	

4 Formuevariable

I nedenstående tabel fire er listet en række formuevariable, som dækker en længere periode. Fra 2014 har Danmarks Statistik udarbejdet en mere detaljeret og udvidet formuestatistik. Forskellen på den nye og gamle opgørelse fremgår af bilaget ”Forholdet mellem den hidtidige og den nye formuestatistik.docx” på

<http://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/Dokumentation/hoejkvalitetsvariable/personindkomster>

I opgørelserne af tidsserieopgørelserne af formuerne er pensionsformuerne ikke inkluderet. Formuerne kan deles op i to perioder, 1980-1996, og fra og med 1997. Der er manglende oplysninger i begge perioder.

1980-1996 For perioden 1980 til 1996 opgøres formuerne i selvstændiges virksomhed til en skattemæssig værdi. Dermed undervurderes de selvstændiges formue.

Fra 1997 Fra 1997 udgår værdi af bil, lystbåd, campingvogne, kontantbeholdning, aktier og pantebreve uden for depoter samt privat gæld. Den skattemæssige værdi af egenkapitalen i selvstændiges virksomhed udgår; til gengæld indgår værdi af driftsbygninger samt virksomhedens finansielle aktiver og passiver.

For nærmere beskrivelse af ændringer i opgørelserne af formuerne se de enkelte variable og dokumentet ”Formueopgørelse.doc” på <http://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/Dokumentation/hoejkvalitetsvariable/personindkomster>

I **tabel 4** er i første kolonne angivet formuevariablenes navn og i kolonne to en kort beskrivelse af variabelen. I kolonne tre er angivet et nummer for variabelen, og i kolonne fire er det angivet, hvilke andre variable den enkelte variabel evt. kan dannes ud fra. I sidste kolonne er angivet den periode, hvor variabelen eksisterer.

Tabel 4 Formuevariable i højkvalitetsdatasæt

Variabelnavn	Variabelbeskrivelse	Nr.	Formel ud fra nr.	Periode
FORM	Formue	1	2-3	1980-1996
QAKTIVF	Aktiver	2		1980-1996
Heraf KOEJD	Kontant ejendomsværdi i skats slutligningsregister	2a		Fra 1983
QPASSIV	passiver	3		1980-1996
FORMREST_NY05	Nettoformue	4	5-6	Fra 1997
QAKTIVF_ny05	Aktiver	5		Fra 1995
Heraf EJENDOMSVURDERING	Kontant ejendomsværdi fra ejendomsregisteret	5a		Fra 1994
QPASSIVN	Passiver	6		Fra 1995

5 Årsbaserede klassifikationsvariable

Variablen BESKST13 inddeler befolkningen efter væsentligste indkomstkilde i de givne år. Variablene SOCIO013 og PRE_SOCIO er en videreopdeling af BESKST13. NYSTGR er ligeledes en videreopdeling af den gamle variabel BESKST. Variablene NYSTGR, DISCO_ALLE_INDK_13 og DISCO08_ALLE_INDK_13 har alle en klassifikation af de erhvervsaktive. For nærmere beskrivelse af forskelle og ligheder mellem de ovennævnte klassifikationsvariable se dokumentet "DISCO-NYSTGR-SOCIO13.docx" på linket <http://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/Dokumentation/hoekvalitetsvariable/personindkomster> samt de enkelte variable.

Brankekoderne (branche, NACE – se mere på <http://www.dst.dk/branche>) angiver for lønmodtagere det arbejdssted, hvor personen har været ansat i året. Såfremt der har været flere ansættelser i året, stammer branchekoderne fra det arbejdssted, hvorfra lønmodtageren i løbet af året samlet har modtaget mest løn. For selvstændige er det virksomhedens branche.

Der er ikke en entydig sammenhæng mellem BRANCHE_77 (1980-1997) og NACE (fra 1993). På dokumentationen af variablene BRANCHE_77 og NACE_13 er vedhæftet et bilag, som giver et overblik over "sammenhængen" mellem den 5-cifrede BRANCHE_77- kode og 6-cifrede NACE-kode. Jo længere man fjerner sig fra overgangsåret 1993 jo dårligere bliver denne "sammenhæng".

Tabel 5 Klassifikationsvariable i høj kvalitetsdatasæt

Variabelnavn	Variabelbeskrivelse	Periode	Variablen indgår i dannelsen af:
BESKST	Beskæftigelsesstatus	Fra 1980-2001	NYSTGR
BESKST13	Beskæftigelsesstatus	Fra 1987	PRE_SOCIO
PRE_SOCIO	Socioøkonomisk status	Fra 1987	SOCIO13
SOCIO13	Socioøkonomisk status	Fra 1991	
NYSTGR	Stillingsgruppering	1980-1995	
DISCO_ALLE_INDK_13	Fagklassifikation for beskæftigelsesforhold	Fra 1991-2009	SOCIO13
DISCO08_ALLE_INDK_13	Fagklassifikation for beskæftigelsesforhold	Fra 2010	SOCIO13
DISCOTYP	Kilde til DISCO- kode for lønmodtagere	Fra 1991	
BRANCHE_77	Dansk branchekode for væsentligste beskæftigelse (5cifret)	1977-1993	
NACE_13	Branche for væsentligste beskæftigelse (6 cifret)	1993-2007	
NACE_DB07_13	Branche for væsentligste beskæftigelse (6 cifret)	Fra 2008	

6 Pensionsindbetalinger

Pensionsordningerne er delt i ordninger administreret af arbejdsgiveren og ordninger administreret eller indbetalt af den enkelte person. Bidragene til de arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger indgår ikke i en eneste af indkomstvariablene (arbejdsgiveren fratrukker beløbet før lønopgørelsen). Bidragene til de privattegnede ordninger er ikke fratrukket indkomstopgørelserne, da de betragtes som en opsparing.

Tabel 6 Variable for indbetalinger til pensionsordninger

Variabelnavn	Variabelbeskrivelse	Periode
QARBPEN	Samlede bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger, ekskl. arbejdsmarkedsbidrag	Fra 1995
heraf QARBPENL	Bidrag til arbejdsgiver adm. pensioner med løbende eller rate udbetaling ekskl. arbejdsmarkedsbidrag	Fra 1995
QARBPENK	Bidrag til arbejdsgiveradministrerede kapitalpensioner ekskl. arbejdsmarkedsbidrag	Fra 1995-2014
QPRIPEN	Samlede bidrag til privattegnede pensionsordninger	Fra 1999
heraf QPRIPENL	Bidrag til privattegnede pensioner med løbende eller rate udbetaling	Fra 1999
QPRIPENK	Bidrag til privattegnede kapitalpensioner	Fra 1999-2014

7 Hævede pensioner

Hævede pensioner er oftest meget store engangsbeløb (udbetaling af kapitalpension ved pensionering). Disse beløb indgår ikke i indkomstvariablene. På makroniveau kan man foretage en teoretisk fordeling af de hævede pensioner over en årrække. Men på mikroniveau er dette meget svært. Nogle personer vælger at gemme en meget stor del af det hævede beløb, dvs. at det kommer til at indgå i formuen, mens andre vælger at bruge en stor del af beløbet, fx til køb af bil, båd eller lignende store forbrugsgoder.

Tabel 7 Variable for hævede pensioner

Variabelnavn	Variabelbeskrivelse	Periode	Variablen er en del af:
HAEVPEN	Værdi alle hævede afgiftspligtige pensioner (ekskl. ATP; SP og LD) før fradrag af afgift	Fra 1989	
HAEVPENAF	Afgift af HAEVPEN	Fra 1989	
KAPPEN	Afgiftspligtig kapitalpension hævet i tide, pensioner før fradrag af afgift. Muligheden for at indsætte på kapitalpension blev ophævet i 2013. Samtidig blev det muligt med en lille skatterabat at overføre kapitalpensionen til aldersopsparing. Dette skete for næsten al kapitalpension i 2013 og 2014.	Fra 1989 (2014)	HAEVPEN
KAPPENAF	Afgift af KAPPEN	Fra 1989 (2014)	HAEVPENAF
OVERF_TIL_ALDERSOPS	Overførsel til aldersopsparing i 2013 og 2014	2013-2014	
OVERF_TIL_ALDERSOPS_AF	Afgift af OVERF_TIL_ALDERSOPS	2013-2014	